

Catalina Ferrer Nadal

Que comenci la festa salvate

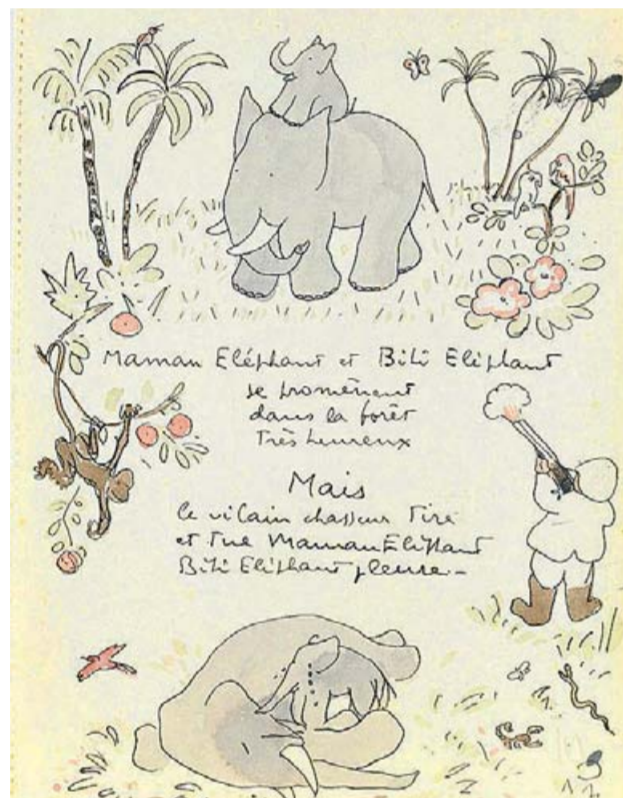
'Babar. Totes les històries'

L'editorial **Blackie Books** presenta les **sis** històries que Jean de **Brunhoff** va escriure entre el 1931 i el 1937

Entre 1931 i 1937 Jean de Brunhoff va donar vida a un dels personatges més coneguts, raonables, tendres i educats de tota la literatura infantil, Babar, l'elefant que tot just després d'haver estat presentat al lector, veu com un caçador malvat mata la seva mare. Una mare dolça que l'estima molt i que fa tan sols dues pàgines gronxava en Babar perquè s'adormís. Babar és expulsat de la infantesa amb un tret, perd la protecció de la mare i espantat fugiu cap a París on, entre vestits, sopars i resta de plaers que li ofereix la ciutat de la llum, anirà superat (sense gaire traumes) la mort de la mare.

Una mort tan gratuïta com necessària, ja que sense ella Babar no hauria anat fins a París ni tampoc no hauria adquirit el vestit verd tan elegant amb què sempre apareix, ni s'hauria convertit en rei. Perquè si els altres elefants el coronen rei, després de decidir-se a tornar a la selva, és perquè després de la mort del vell rei –un altre cop la mort– en necessiten un de nou, i qui millor que Babar, que ha après tantes coses a la ciutat?

L'editorial Blackie Books presenta per primer cop les sis històries que Jean de Brunhoff va escriure entre el 1931 i el 1937 –La història de Babar, El viatge de Babar, El rei Babar, Les vacances de Zéfir, Babar i família, Babar i el pare Noel– en una edició molt encertada, i no sols perquè reuneixi totes les històries en un sol volum, sinó perquè és respectuosa amb una sèrie d'aspectes essencials que fan que l'obra de Brunhoff sigui el que és: una obra d'art. En primer lloc, cal assenyalar que recupera per a l'edició en català i castellà una sèrie d'episodis que havien estat eliminats de les edi-

MORT DE BABAR. Babar, tot just començar la història, veu com un caçador mata la seva mare.

cions prèvies, entre els quals el de la mort de la mare de Babar.

L'edició final

Si comparem la maqueta amb l'edició final, hi ha una sèrie de diferències que són ben paleses, com ara la disposició del text i de les imatges. A la maqueta, tot l'episodi es desenvolupa en una sola pàgina: a la part superior veim en Babar amb la mare; al mig, el text, i just davall, la mare morta. A la dreta hi veim el caçador que tot just acaba de disparar envoltat d'una serp i un escorpió. Brunhoff plantejava aquí una concepció molt sintetitzada dels fets: a la part superior, Babar i la mare passegen per un paisatge idíl·lic; just a sota, la mare morta; l'ocell fugiu volant i el mico contempla les llàgrimes del petit elefant. Brillant.

A l'edició impresa l'episodi es divideix en dues pàgines que, tant en el

camp visual com en el textual i en el compositiu, són una de sola: la famosa doble pàgina. A l'esquerra, Babar i la mare apareixen passejant, i a la dreta, la mare ja és morta. La imatge del caçador disparant és pràcticament igual, desapareix la serp i canvia l'actitud dels animals. Més important en aquest sentit és la incorporació de la imatge del caçador corrent disposat a caçar també Babar.

El sintetisme de la maqueta, el fet que tot es presenti en una sola pàgina, tot i ser genial, fa que es perdi un element essencial que sols és possible si es divideix l'episodi en dos: el suspens... que passarà quan girem la pàgina. En la maqueta, la conseqüència de la mort de la mare s'hauria d'haver disposat tot just al costat d'aquesta, seguint així el concepte tradicional de pàgina i pàgina 2. El fet que es disposi l'episodi en una doble pàgina fa que el lector no conegui la reacció de Babar fins que gira la pàgina.

Composició

Un altre dels aspectes a destacar de l'edició de Blackie Books és el respecte que han mantingut vers la composició i l'arquitectura de l'obra. A l'edició publicada per Aliorna editorial el 1987 no tan sols s'eliminaven determinats episodis, sinó que, a més, se'n trastocava la composició original.

Aquestes tres imatges (la maqueta de Brunhoff, l'edició de 1987 de l'editorial Aliorna i la de Blackie Books de 2015) corresponen a l'escena en què Babar va a uns grans magatzems a comprar-se un vestit ben bonic, com aquell

que vesteixen els homes. La composició de la maqueta, recuperada per Blackie Books, és excel·lent: Brunhoff mostra quatre moments diferents que es corresponen a una mateixa escena: la de Babar comprant roba, que simbolitza l'abandonament de la infància (la selva) i l'entrada a la vida adulta (la ciutat, el vestit).

A la part superior de la doble pàgina, Babar es disposa al centre, i a la inferior, als costats esquerre i dret, i es dibuixa així un triangle imaginari. La dispo-

sició del text és el mateix que el de les imatges però a la inversa: a la part superior de la doble pàgina el text se situa als costats esquerre i dret, mentre que a la part inferior el text es disposa a la part interior de la pàgina i dibuixa així un triangle invertit. L'equilibri d'aquesta excel·lent imatge es perd per complet a l'edició del 87, on es divideix la doble pàgina en quatre pàgines i es trastoca d'aquesta manera no només la composició, sinó també la lectura de l'obra.

A la versió de Brunhoff

Alors il s'achète:

une chemise avec col et cravate,

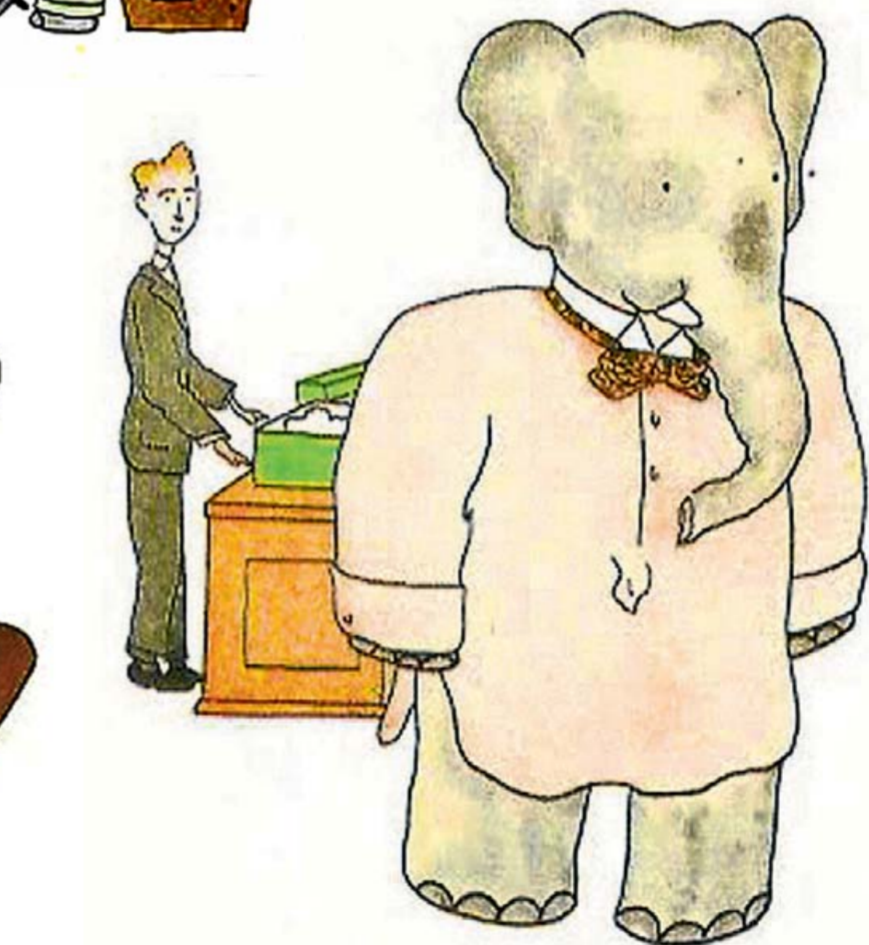
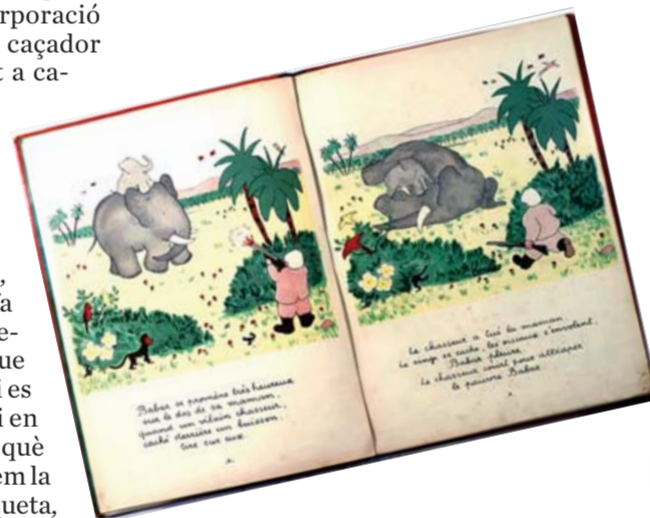

un costume d'une agréable couleur verte,

enfin des souliers avec des guêtres.

puis un beau chapeau melon,

Un dels encerts de l'edició de Blackie Books és la recuperació de la tipografia original

el lector copsa a primer cop d'ull l'el·lipsi narrativa: passa de veure Babar en camisa i corbatí a veure'l completament vestit, tot en una sola pàgina. En canvi, a l'edició d'Aliorna es divideix aquest episodi en quatre pàgines, cosa que romp per complet la continuïtat narrativa –tant visual com textual–, que és sens dubte una de les qualitats essencials de l'obra original.

Tipografia original

Un altre dels encerts de l'edició de Blackie Books

és la recuperació de la tipografia original, que reproduceix l'escritura a mà de l'autor. En aquest sentit cal tenir present, com assenyala Sendak al pròleg, que Jean de Brunhoff no va crear Babar amb la intenció "de canviar per sempre l'aspecte del llibre il·lustrat", sinó que ho va fer inspirat per la seva dona i els seus fills i, en certa manera, dirigit als seus fills. Segons apunta Bettina Hürliemann, els llibres de Brunhoff contenen "centelleigs de coses estimades per la família De

Brunhoff com a rerefons dels consells d'un pare afectuós". Afegeix Sendak: "consells sobre com fer-se grans amb gràcia i bondat, sobre com capejar les inevitables tempestes de la vida".

Finalment cal esmentar que l'edició del 2015 de Blackie Books és introduïda per un excel·lent pròleg de Maurice Sendak, un altre motiu més per incloure aquest Babar. Totes les històries dins totes les biblioteques públiques i privades. Un luxe.

Consultori

Helena Corral

Pediatra

Hola, Estic a la setmana 41+3 d'embaràs del meu segon fill. La primera filla va arribar a la setmana 40, com un rellotge. Ara no em pos de part i estic començant a desesperar-me. Tenc contraccions irregulars molt fluixes que em solen durar hores i després s'aturen. El nin està sa i es mou molt, fins i tot entre contracció i contracció. El tema és que no vull que m'indueixin el part i no sé què puc fer. Em varen mirar i em varen dir que el cervix està 2 cm esborrat, i un resultat de bihop de 5. En aquests moments em sent molt insegura i vulnerable. Algun consell? Gràcies.

Hola, Laura, Vull enviar-te un missatge de tranquil·litat. Efectivament, fins a la setmana 42 estàs dins del temps normal. I els ginecòlegs ho han establert així perquè no hi ha més risc per als nadons fins que han passat aquestes 42 setmanes. Tot i així, encara hi ha nadons sans que neixen passades aquestes 42 setmanes sense problemes.

Estàs en bones mans. Si ho necessites, vés a veure un dels professionals que segueixen el teu embaràs, però no augmentis la teva angoixa pensant en possibles problemes.

El teu nadó sabrà quan està preparat per néixer. Sé que aquestes darreres setmanes són molt, molt pesades en tots els sentits. I les contraccions a diari tampoc ajuden, perquè cada dia penses que ja t'estàs posant de part. Però al final, el dia que menys ho esperis, de veritat, et posaràs de part.

Crec que sé més o menys com et sent, perquè la meva primer filla va néixer de 38 setmanes i la segona de 41+3. El meu període d'espera va començar la setmana 37. L'únic que vaig aconseguir mesurant el temps va ser que l'espera fos eterna. Però vaig aprendre del naixement de la meva primera filla que tot el que 'puguis fer' per induir el part de manera natural no serveix per res més que per esgotar-te amb caminades i per incrementar la teva angoixa. Per això, en el segon embaràs no vaig intentar res que no em resultés agradable.

Això sí, el dia que va néixer, va ser molt intens. Dues hores de part dur. I crec que va ser tan curt per tots els preparatius anteriors.

O sigui que ànims! Mai no es queden a dins. El dia que menys t'ho esperis naixerà. I aquest dia serà preciós. Tu pots, Laura!

Amb la col·laboració de

